

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

Monachii [u.a.], 1749

Caput IV. Quibusdam prænotationibus positis, diluuntur ea, quæ adversus
universorum redemptionem objiciuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83656)

renti quod *Christus non pro omnibus mortuus sit*; & Tridentinae Oecumenicae de Christo affirmanti, *Ille pro omnibus mortuus est*. Utinam oblatum pro omnibus pretium nobis proficuum sit etiam divinorum beneficiorum communione, justitiae praesertim, & finalis perseverantiae;

quod petimus cum auctore Commentariorum Salviani lib. 2. contra Avaritiam,

*Participes fac nos meritorum, Christe, tuorum,
Ne careat fructu passio, morsque tua.*

C A P U T IV.

Quibusdam praenotationibus positis, diluuntur ea, quae adversus univerforum redemptionem objiciuntur.

S U M M A R I U M.

1. An Christus pro aliquibus mortuus sit titulo speciali
2. Cur Christus non pro omnibus eodem modo mortuus sit.
3. Quomodo Redemptio se extendat ad omnes homines.
4. Quid dicendum de sententia Thomistarum.
5. Adducta doctrina demonstratur.
6. Ac declaratur.
7. Usque ad 15. variae objectiones Solvuntur.

VERSAVI positiones Jansenii, quantum boni temperamenti Theologo sufficere videbatur. Reliquum est, ut diluantur quae Novatores objectant adversus postremam: de qua, licet pertractantes de voluntate Dei satis plura, unde oppositiones quaelibet eliduntur, studuerimus exornare, iterum differendum est, cum ob amplissimam hujus argumenti dignitatem, tum ob doctrinae capita, quae hinc juxta cujusque intelligentiam varia ac perplexa dimanant.

1. Praenotandum est autem, Christum licet pro omnibus mortuus sit, speciali tamen titulo mortuum esse pro aliquibus, quibus fidei, sanctitatis, & maxime finalis perseverantiae conferuntur beneficia. Quod demonstratur apertissime primo testimonio sacrarum Scripturarum. In his quippe legimus Joan. xvii. Christum specialiter pro electis orasse, *Non pro mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi*; in 1. ad Timoth. *Salvator omnium maxime fidelium*: & ad Ephes. 5. *Christus dilexit Ecclesiam, & se ipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquae in verbo vitae, ut exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam, &c.* Secundo ex Tridentino Concilio, quod sess. vi. cap. 3. ait: *Verum, etsi ille pro omnibus mortuus est, non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt*: cui consonat Catechismus Romanus, qui cap. 4. num. 24. secundae partis declarat Christum non esse mortuum pro universis, in quantum *salutis fructum electis solum attulit*. Tertio probatur ex Patribus: *R. P. Berti Theol. Tom. III.*

nam S. P. Augustinus in Psal. 87. scribit: *Solis praedestinati ad aeternam salutem, non autem omnibus, ejus bona opera profuerunt*. Serm. de Natali S. Vinc. *Quando perit, qui sanguine Christi redemptus est?* & Tract. 45. in Joannem, ait *Filium à Patre traditum pro praescitis, praedestinati, justificati, glorificati*. Divus etiam Prosper ad object. 9. Gallo- rum ait: *Cum itaque rectissime dicatur pro totius mundi redemptione crucifixus; . . . potest tamen dici pro his tantum crucifixus, quibus mors ipsius profuit*. Demum probatur manifesta ratione, propterea quod non omnes qui vocantur sunt electi, cum tamen electi simus in Christo ante mundi constitutionem. Quare rejicimus sententiam eorum, qui docent Christum aequali affectu pro omnibus mortem oppetiisse, ut singulis eadem gratia conferatur, sive ex praescientia operum naturalium, quae est sententia Semipelagianorum; sive gratia congrua, & donum perseverantiae ex praescientia operum, quae unusquisque facturus esse praenoscitur cum gratia omnibus aequaliter distributa, ut tenent nonnulli Catholici. In quorum opinione peculiaris Christi erga electos benevolentia non tam aperte deprehenditur.

Si pulset imbecillitatem mentis nostrae gravis quaestio, cur Salvator omnium mortuus pro omnibus & singulis, quibusdam tantum in genere passionis suae beneficia applicare decreverit, & uni, non alteri impertiri gratiam aut conversionis, aut finalis perseverantiae; reddent fortasse rationem aliquam Theologi, quos nuper

2. Cur Christus non pro omnibus eodem modo mortuus sit.

commemoravi: sed ego hebes ingenio, & sententiæ, quam palam feci, pro mea virili defensor, non habeo quid respondeam, nisi cum Augustino de Corrept. & Grat. cap. xi. *Quibus deest, pena peccati est; quibus autem datur, secundum gratiam datur, non secundum debitum.* Quærenti autem, cur nascentibus omnibus cum demerito originalis peccati, si Christus cumulate pro omnibus satisfecit, non omnibus æqualiter profint merita Salvatoris; cum Augustino cap. xii. de Dono Persev. *Iterum, atque iterum dicimus, nec nos piget, O homo tu quis es, qui respondeas Deo? Inscrutabilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus. Et hoc adjicimus, Altiora te ne quaesieris, & fortiora te ne scrutatus fueris.* Atque ut hæc respondeamus, confortat nos B. Prosper scribeas ad vii. ob. Gallorum, *Non est calumniandum Deo, quare istis non dederit, quod aliis dedit: sed confitendum est, & misericorditer eum dedisse, & jure non dedisse quod non dedit.* Igitur firmissime tenemus Redemptionem spectare ad prædestinatos specialissimo quodam titulo communicationis divinarum gratiarum: cujus rei nullam nos possumus causam reddere, nisi inscrutabile Dei judicium, & voluntatis ejus propositum.

3.
Quomodo
Redemptio
se extendat
ad omnes
homines.

Ad singulos autem, universosque homines quomodo se extendat Redemptio, investigandum modo est accuratius. Docent Molinistæ Christum ita mortuum pro omnibus, ut singulis applicentur auxilia sufficientia, quibus potest unusquisque sine efficaci gratia bene operari, & si bene operaturus prævideatur, etiam congrua, & ad salutem consequendam magis idonea. Hoc sensu Christum pro omnibus esse mortuum defendant illi, prout lubet. Nos probare hanc sententiam non possumus, primo quia gratiam hoc sensu sufficientem in hoc statu nullus Theologorum admittit ex iis, qui nobiscum gratiam per se efficacem propugnant. Præterea dogma Fidei, quale est Christum mortuum esse pro omnibus, non est sustinendum incertis Scholarum opinionibus, sed probatis ab omnibus, & communibus. Et forte Jansenius tam audacter negavit pretium redemptionis oblatum pro omnibus, callide occasionem arripiens à catholicis quidem, sed recentioribus Scholarum opinionibus, quas arbitrabatur à quibusdam non satis valde propugnari. Quod innuit ipse Jansenius lib. 3. de Grat. Christi cap. 11. scribens: *Ille extensio tam vaga modernorum Scriptorum non alio ex capite,*

quam ex generali, & indifferenti voluntate Dei erga salutem omnium, & ex illa sufficientis gratia omnibus conferenda præparatione, fluxit. In quo tamen labitur Jansenius errore maximo; quoniam extensio Redemptionis ad omnes non profuit ex incerto Molinistarum placito, sed ex purissimo veritatis fonte, ex Scripturis, Conciliis, ac Patribus. Si ergo ex hoc fonte nos liquido possumus fidem catholicam explicare; cur ad unam Scholasticorum interpretationem confugiemus, relictis aliis Catholicorum Doctorum opinionibus? Insuper hæc illatio, *Deus voluit dare Christum redemptionem pro omnibus, nullo excepto: Ergo omnibus præparavit sufficientia remedia per Christum;* negatur tanquam non dissimilis ab objectis Massiliensium à Theologis Lovaniensibus, & Duacerfibus in Censura ad Assert. vii. Molinistarum, & in illorum Justificat. cap. xii. Constat autem utramque Universalitatem loqui de Gratia sufficienti sensu Molinistico. Lovanienses itaque ad illam Assertionem hæc respondent, *Non dissimilis erat olim Massiliensium ratiocinatio, sed cui sic respondendum: Christus Redemptor est omnium, quoad pretii sufficientiam, quia merito Sanguinis ejus omnes à peccato liberari possent, si crederent: non est autem Redemptor omnium secundum efficaciam, quia non omnibus per eum datur ut credant. Ut enim infidelis credat, præter prædicationis beneficium, necessarium est gratia specialis donum, quo fiat ut prædicationi consentiat.* Duacerfes similiter, *Huic argumento, inquit, quod idem & Fausi fuit, responsum jam olim à beato Prospero, allatisque Prosperi verbis, de quibus infra, Sufficientia ergo, quam postulat generalis redemptio, in pretio Sanguinis Christi est, non autem in auxilio omnibus collato, ut prætenedit objectio.* Postremo Christum mortuum esse pro omnibus est dogma fidei: gratiam autem omnibus ac singulis conferri est quæstio adiaphora, quæ negative resolvitur ab Antiquorum plurimis, à nostratibus fere omnibus, & si justos excipias, ad fidem non pertinere censent omnes, etiam recentiores; Tournely P. 2. de Gratia Quæst. viii. art. 4. pag. vet. edit. 634. & P. Benitez. De Vera Christi Gratia Disp. 2. dub. 1. pag. 138. n. 3. Non ergo tenemus ex quo Christum pro omnibus mortuum sit, asserere omnibus gratiam esse collatam; neque ex universalitate gratiæ pensare universalitatem redemptionis.

Quan-

4.
Quid dicen-
dum de sen-
tentia Tho-
mistarum,

Quantum spectat ad sententiam Thomistarum, qui distinguunt in Deo duplicem voluntatem, antecedentem, & consequentem alio plane sensu à Mediciis, in quorum Schola voluntas consequens supponit præscientiam operum futurorum; fatemur Christum mortuum pro omnibus attentam voluntate antecedenti, & mortuum pro solis prædestinati voluntate consequente; explicata utraque voluntate, ut diximus P. I. lib. v. cap. 1. & paulo supra in 2. Propos. Jansenii. Mortuus est itaque Salvator noster pro omnibus voluntate antecedenti, cujus effectus est institutio cujusdam ordinis completentis causam & remedia, quibus possunt peccata quæque remitti: atque ita D. Thomas 3. p. q. 49. art. 1. ad 3. *Christus sua passione nos à peccatis liberavit causaliter, id est, instituens causam nostræ liberationis, ex qua possent quæcunque peccata quando-cunque remitti, vel præterita, vel præsentia, vel futura. Sicut si Medicus faciat medicinam, ex qua possint quicunque morbi sanari etiam in futurum.* Non est autem mortuus quantum ad voluntatem sequentem, cujus effectus est ordinis executio, sive applicatio remedii, quibus peccatum deletur, cum istud applicetur per fidem, per charitatem, & per Sacramenta; & reproborum pluribus non præparetur voluntas à Domino, ut credant, ut diligant, ut Sacramentis Ecclesiæ sanentur. Quod D. Thomas discrete tradit eodem loco, & sequenti art. 3. ad 1. *Passio Christi sortitur effectum suum in illis, quibus applicatur per fidem, & charitatem, & per fidei Sacramenta. Et ideo damnati in inferno, qui prædicto modo passioni Christi non conjuguntur, effectum ejus percipere non possunt.* Ex qua præclara D. Thomæ doctrina tria conlectaria inferuntur. Primum est, quod ad generalem illam voluntatem, secundum quam Christus pro omnibus est crucifixus, sat est quod Christi passio præcesserit ut causa quædam universalis; sive instituerit remedia, quibus, si applicentur, deleri potest quæcunque peccatum; non est autem necesse, ut applicentur reapse; ideoque ex morte Christi pro omnibus non consequitur, aut gratiam, aut fidem, aut charitatem à singulis hominibus actu participari. Alterum est, quod ut aliquis dicatur redemptus debet esse in statu, in quo aut possit conjugi cum Christo, ut sunt Infideles & increduli, aut conjugatur reapse, ut sunt fideles & recti. Tertium quod consequitur est, voluntate sequente, cujus

R. P. Berti Theol. Tom. III.

effectus est applicatio fructuum passionis Christi, non omnes fuisse redemptos æqualiter, quia non omnibus indiscriminatim eodem modo passio Christi applicatur, sed aliquibus gratia sufficiens, aliquibus auxilium efficacius, aliquibus etiam donum finalis perseverantiæ confertur. Atque hinc est, quod adversus Pelagianos, & Semipelagianos negantes perseverantiæ esse donum speciale S. P. Augustinus explicat dictum Apostoli, *Deus vult omnes homines salvos fieri*, pro generibus singulorum, & aliquando affirmat Christum Dominum orasse tantum pro ovis suis, & pro prædestinati sanguinem fuisse; quod iis remedia applicentur, & soli plenissimum Redemptionis fructum percipiant. Consentit autem Augustino beatus Thomas 1. p. q. 19. art. 6. ad 1. & in 1. ad Tim. lect. prima.

Hanc veram esse cum de voluntate salvandi omnes, tum de omnium Redemptione doctrinam, paucis demonstro. Principio Apostolus ad Rom. 111. v. 25. ait de Christo, *Quem proposuit nobis propitiationem per fidem in sanguine ipsius.* Est igitur Christus propitiatio peccatorum omnibus proposita, & exhibita; sed quæ per fidem, quemadmodum per alia gratiarum munera, applicatur nobis ad percipiendum fructum ipsius, ut recte observat D. Thomas cit. Q. 49. art. 1. ad 5. ideoque non est idem spectare ad numerum redemptorum, & fructus Redemptionis actu participare. Accedit Concilium Tridentinum, cujus cap. 3. Sess. 6. hæc sunt verba: *Verum etsi ille pro omnibus mortuus est, non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt, sed ii duntaxat, quibus meritum passionis ejus communicatur.* Et Catechismus Romanus P. 2. cap. 4. num. 24. *Si ejus virtutem inspicimus pro omnium salute sanguinem à Salvatore effusum fatendum erit: si vero fructum, quem homines ex eo perceperunt, ad multos tantum eam utilitatem pervenire facile intelligemus.* Eadem est perpetua S. P. Augustini contra Pelagianos Doctrina. Ubique enim docet Christum esse Redemptorem parvulorum, quoniam etiam in eis est peccatum, quod non liberat nisi Agnus Dei, qui tollit peccata mundi, non nisi medicus, qui venit non propter sanos, sed propter ægros: ita de Peccat. meritis lib. 1. cap. 23. & in 111. contra Jul. cap. 2. *Ceterum rogo te, quomodo potest intelligi ista redemptio, nisi à malo redimente illo, qui redemit Israel ab omnibus iniquitatibus ejus? Ubi enim redemptio sonat, intelligitur &*

5.
Adducta do-
ctrina de-
monstratur.

Et 2

pre =

pretium. In tantum ergo per Augustinum parvuli à Christo redempti sunt, in quantum non solum baptismo tinguntur, ut eis addatur nova gratia, & adoptio filiorum Dei, verum etiam ut eruantur de potestate tenebrarum, & remittatur eis originale peccatum per lavacram regenerationis, in quo mundamur per ejus sanguinem. Quod tamen lavacrum inscrutabili Dei judicio non omnibus parvulis applicatur. Explicat Magistri doctrinam S. Prosper, qui objicientibus Semipelagianis Christum non esse mortuum pro omnibus, nisi omnibus conferatur gratia, per quam consequantur salutem, resp. ad ob. ix. Gallorum, *Nullus omnino est ex omnibus hominibus, cujus natura in Christo Domino suscepta non fuerit, quamvis ille natus sit in similitudinem carnis peccati, omnis autem homo nascatur in peccato. Deus ergo Dei filius mortalitatis humanae particeps factus absque peccato, hoc peccatoribus & mortalibus contulit, ut qui natiuitatis ejus consortes fuissent, vinculum peccati & mortis evaderent. Sicut itaque non sufficit hominum renovationi natum esse hominem Jesum Christum, nisi in ipso eodem, de quo ipse ortus est, spiritu renascantur: sic non sufficit hominum Redemptioni crucifixum esse Dominum Christum, nisi commoriantur ei, & conspeliantur in baptismo. Cum itaque rectissime dicatur pro totius mundi redemptione crucifixus propter veram humanæ naturæ susceptionem, & propter communem in primo hominum omnium perditionem: potest tamen dici pro bis tantum crucifixus, quibus mors ipsius profuit. Addit Prosper: Qui dicit, quod non pro totius mundi Redemptione Salvator sit crucifixus, non ad sacramenti virtutem, sed infidelium respicit partem, cum sanguis Domini nostri Jesu Christi pretium totius mundi sit: à quo pretio extranei sunt, qui aut delectati captivitate redimi noluerunt, aut post redemptionem ad eandem sunt servitutem reversi.* Videatur etiam Resp. ad r. Vincentianam. Tandem ut rationem Theologicam addam à Tridentino Concilio, ab Augustino, & à Prospero iisdem locis productam; hominibus, nisi ex semine Adæ propagati per ipsum concipiuntur, non erit proprium originale peccatum; & ideo Adam omnem hominem, universamque naturam infecit, quia omnes ab eo generantur carnali propagatione: Ita hominibus non convenit Redemptionis proprietatem, nisi spiritu regenerentur in Christo; à quo cum Sacramentis collata sit virtus

non solum delendi originale peccatum, sed etiam omnia actualia ubi abundavit delictum, superabundat gratia; & plus nobis per Christum restitutum est, quam ablatum fuerit per Adam.

Hæc cum ita sint, indulgeant mihi viri docti, si cum Novatoribus disputans, non dixerò Christum aut orasse, aut sanguinem fudisse pro omnibus inefficater, efficaciter autem pro solis electis; aut mortuum pro reprobis affectu tantum humano, & pro prædestinatis voluntate Patri nolenti sincere universorum salutem, per omnia concordia: quippe opinione, aut sententia nostra omnis oratio Christi pro omnibus ac singulis certissime impensa, spectato saltem aliquo effectu, per quem viatores omnes possunt, si velint, salutem apprehendere, sincera, & efficax fuit; & omnis Dei voluntas impletur quoad effectum suum immediatum ac proprium: voluit etiam & Christus, & Pater redemptioem hominum singulorum, non prædestinatorum duntaxat. Quare misis nunc opinionibus discrepantibus Scholarum, usurpans verba Conciliorum ac Patrum dico universos homines redemptos quatenus proposita est omnibus propitiatio per fidem in Sanguine Christi, quatenus Christus sua passione instituit causam nostræ liberationis, quatenus obtulit pretium vicijus omnia peccata delentur, quatenus demum humanam naturam suscepit propter communem hominum perditionem. Atque hæc est voluntas antecedens, quam dixi connotare ordinis institutionem. Pro generibus autem singulorum, non pro singulis generum Redemptor est crucifixus, in quantum applicatur passio Christi aut per fidem, aut per charitatem, aut per Sacramenta: in quantum non omnes mortis ejus beneficia recipiunt: in quantum ad multos tantum fructus redemptionis pervenit: in quantum denique mortis Christi fructus electi ante mundi constitutionem percipiunt. Hæc vero est voluntas consequens, & connotans instituti remedii applicationem, non Sacramenti virtutem. Quanta vero facilitate hæc præceptionibus diluantur omnia objecta Jesuitianorum, nemo non videt.

Objiciunt I. Matthæi xxvi. 29. legitur: *Hic est Sanguis novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* Joannes xvii. 9. refert hæc Domini verba: *Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro bis quos dedisti mihi, quia tui sunt.* Apostolus ad Hebræos ix. 28. ait: *Christus semel oblatus est ad multo-*

6.
Ac declaratur.

7.
Objectio
Ira.

rum exhaurienda peccata, &c. Igitur pro multis tantum, & præsertim pro prædestinatiis Christus mortem operiit.

Resp. Laudatis testimoniis commendari nobis Christi redemptionem, quatenus ad fructum passionis attinet, cuiusmodi est remittere & exhaurire peccata, & oves tam sollicitè custodire, ut nemo de manu Pastoris eas rapiat: quæ responsio & ipsis allatis testimoniis innuitur, & traditur à Catechismo Romano P. 2. cap. 4. num. 24. *Cum igitur pro vobis dicitur, vel eos qui aderant, vel delectos ex Iudeorum populo, quales erant discipuli, excepto Juda, quibuscum loquebatur significavit. Cum autem addidit pro multis, reliquos electos, ex Iudeis, aut Gentibus intelligi voluit. Recte ergo factum est, ut pro universis non diceretur; cum hoc loco tantummodo de fructibus passionis sermo esset, quæ salutis fructum delectis solum attulit. Atque hæc spectant verba illa Apostoli, Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata. Et quod Dominus apud Joannem inquit, Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his, quos dediisti mihi, quia tui sunt.* Hæc omnia Romanus Catechismus. Possumus etiam multos prioris ac postremo loco accipere pro omnibus, cum Augustino lib. 3. contra Julianum cap. 3. lib. 2. de Nupt. & Concup. cap. 33. & de Peccat. meritis lib. 1. cap. 24. eo prorsus modo, quo alibi explicavimus verba Apostoli ad Rom. v. 15. *Unius delicto multi mortui sunt.* In qua acceptione Christus est mortuus pro multis, quantum ad institutionem remedii, ad pretii oblationem, ad Sacramenti virtutem, & in quantum crucifixus est propter communem hominum redemptionem. Hac advertentia facile consimilia loca expediuntur, & cum productis contra Jansenium conciliantur.

9.
Obiectio se-
eunda.

Arguunt 2. auctoritate Augustini. Qui exponens verba Joannis, *Ipsè est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi,* tract. 1. in Epist. Joannis, nomine totius mundi docet designari Ecclesiam. Et tract. 100. in Joan. inquit: *Pro isto mundo non rogat, neque enim, qui sit prædestinatus ignorat.* Item de adulteris Conjugiis cap. 15. *Non omnis, inquit, qui homo est, sanguine Christi redemptus est.* Igitur opinatus est Augustinus Christum non esse propitiationem pro peccatis hominum universorum, nec pro singulis orasse, & crucis patibulum subisse.

Resp. eodem modo, Christus non est propitiatio omnium peccatorum, quemadmodum nec Mediator, nec Redemptor omnium, quantum ad oblationem pretii, institutionem remedii, & Sacramenti virtutem, nego: quantum ad passionis fructum uberrimum, applicationem remedii, & redemptionis singularem proprietatem, concedo. Liqueet responsio ex prænotatis, atque ex antithesi capitæ præced. Prop. v.

Insurgunt: Si Christus noverat quinam essent prædestinati, & quinam reprobi, quomodo poterat pro omnibus fundere sanguinem & orare? Perspicua sunt verba Sancti Doctoris lib. 21. de Civ. Dei cap. 24. n. 1. *Si de aliquibus (Ecclesia) ita certa esset, ut qui sint illi etiam nosset, qui licet in hac vita adhuc sint constituti, tamen prædestinati sunt in ignem æternum ire cum diabolo, tam pro eis non oraret, quam nec pro ipso.* Christus ergo, quem reproborum numerus & exitus non latebat, pro illis nequaquam oravit, quemadmodum non oravit pro diabolo.

10.
Rejicitur.
11.
Obiectio tertia.

Varie à Theologis huic argumento adhibentur responsiones. Complures affirmant Ecclesiam non oraturam pro reprobo, quam talem esse certissime sciret, oratione absoluta & efficaci, sed tantum inefficaci & conditionata: atque hoc pacto Christum rogasse pro iisdem reprobis. Respondent alii Ecclesiam in hypothesis non oraturam, quoniam oratio conjunctam habet spem obtinendi: tunc vero non remaneret spes salutis reproborum, cum spes non veretur circa objectum possibile, sed probabiliter futurum. Dicunt alii non exoraturam, ne videretur velle mentiri Deum, & falsum esse quod ab illo est certissime manifestatum. Sunt qui reponunt per illam revelationem Ecclesiam moneri, ut à communibus orationum suffragiis reprobos manifestos excludat; quemadmodum tenetur pro singulis deprecari, eo quod nullius in particulari futuram noverit damnationem. Illud quoque solet à nonnullis responderi, Ecclesiam deprecaturam quidem esse pro illis reprobis humano affectu, sed statim sese divinæ voluntati abdicaturam; atque ratione consimili Christum humana voluntate se pro omnibus obtulisse, sed divinæ se accomodando ex universali erga omnes particularem erga prædestinatos effecisse: eo ferme pacto, quo in horto oravit dicens, *Transseat à me calix iste, sed addidit, Veruntamen fiat voluntas tua.* Ut ut hæc omnia probabiliter dicta sint.

12.
Refutatur.

13.
Variis re-
sponſionibus,

Ego argumentum diluo eadem reſponſione. Chriſtus & oravit & mortuus eſt, quantum ad communem cauſam pertinet, ut inſtitueret remedia, quibus omnium hominum poſſint deleri peccata, pretium Sanguinis ſui pro omnibus offerens. Quomodo enim eſſet omnium Redemptor, Salvator, Animarum Medicus, & Mediator Dei & hominum; niſi pro omnibus pretium obtuliſſet, preces fu-diſſet, remedia inſtituiſſet, nec non etiam inimicis, reprobis, obduratiſſimis paraſſet, atque exhibuiſſet? In hac præparatione atque exhibitione remedii omnes viatores aut habent, aut poſſunt habere partem, quia vel ſunt uniri; liceet aliqui viatores poſſint ſola potentia quæ non reducetur ad actum: excluduntur omnino ab iſtiusmodi remediis dæmones & damnati, quia nec Chriſto uniuntur, nec ſunt in potentia ut Chriſto uniantur. Ita docet iisdem fere verbis S. Thomas 3. p. q. 8. art. 4. Vides, cur Jeſus omnes & orando, & moriendo redemerit; etiam ſi noſceret plures eſſe prædeſtinatos ad mortem. Ergo (ait Auguſtinus Tract. xxi. in Joan.) *quantum in Medico eſt, ſanare venit agrotum. Ipſe ſe interimit, qui præcepta medici obſervare non vult.* Eccleſia nunquid orat, ut exhibeatur Redemptionis pretium, & remedia inſtituantur ſalutis? Minime. Orat ut applicentur; ut qui ſtant, non cadant, ut iniqui revertantur ad Dominum, ut à corde infidelium auferatur velamen, ut peccatoribus remittatur quodcumque ſcelus, ut æternam ſalutem quilibet conſequatur. Hæc ſpeciatim, igne & absolute deprecari iis, qui à Domino ſunt iudicandi ut ſempiterno cum diabolo puniantur, & habent cor impœnitens, & prævidentur certiffime futuri in termino, ut poenitere non poſſint amplius, neque ex inimicis converti in filios, de quibus diſputat Auguſtinus: id quidem ſuperfluum eſt, nec faceret Eccleſia ſi noſceret, nec fecit Saluator, qui novit.

14.
Obſectio
quarta repel-
litur.

Quod ſi quæras, quomodo hæc cohæreant cum iis, quæ ſcripſimus in poſtrema Antitheſi, pro omnibus crucifixoribus oraffe Dominum, clamando, *Sitio*, & dicendo, *Pater ignoſce illis*? Reſpondeo optime cohærere omnia. Saluator enim offerens in ara crucis ſemetipſum hoſtiam & Redemptionem pro omnibus, in ea univerſali & miſericordiſſima prece ſingulari affectu complexus eſt quos ex inimicis amicos, & ex crucifixoribus prævidebat futuros eſſe diſcipulos: atque ita cum oraret pro ſingulis ſolvens pretium, & inſtituens noſtræ liberationis

remedia, quantum ad horum applicationem oravit non pro omnibus Crucifixoribus, ſed pro illis ſolum, qui erant prædeſtinati: atque his ſpecialiter profuit ſanguis Chriſti, & mors ipſius profuit; quemadmodum declarat iisdem locis S. Pater, Proſper ad ob. Gallorum, & S. Thomas 3. p. q. xxi. art. ad 2. ubi etiam demonſtrat omnem orationem Chriſti fuiſſe exauditam, omnemque voluntatem ipſius cum ratione conjunctam fuiſſe adimpletam.

Tandem obſectio. Eatenus Chriſtus pro omnibus mortuus eſt, quatenus voluntate rationis voluit una cum Patre omnes homines ſalvos fieri. At hæc voluntas non ſpicit omnes, ac ſingulos homines. Primo quoniam in Schola Auguſtini Apoſtolica ſententia, *Deus vult omnes homines ſalvos fieri*, accipienda eſt de generibus ſingularum. Deinde quia hæc voluntas juxta Antiquorum placitum eſt in Deo duntaxat metaphorice. Rurſus quia non conferuntur omnibus auxilia ſufficientia ad ſalutem, quamquam id communiter docent illius voluntatis antecedentis propugnatores. Ulterius quoniam nequit intelligi quomodo Chriſtus ſit univerſorum Redemptor niſi vel quantum ad ſufficientiam pretii, vel quantum ad applicationem. Primum non negat Janſenius alterum vero juxta dicta hæcenus, videtur a veritate alienum. Aut ergo ſubſcribendum Janſenio: aut repudianda Auguſtiniana dogmata probando placita Moliniſtarum de Redemptione æquali affectu pro hominibus univerſis peracta.

Reſp. hæc omnia priori, eodemque reſponſo diſpelli. Ad primum fateor eandem eſſe de voluntate antecedenti, & de morte Chriſti rationem; ſed voluntas illa antecedens connotat ſententia noſtra inſtitutionem remedii, pretii oblationem, redemptionis virtutem; non diſtributionem & applicationem beneficiorum, & paſſionis Chriſti effecta, atque munera, quæ ſunt etiam extraneis communia. Veriſſimum eſt ergo Apoſtolicam ſententiam accipiendam eſſe cum Auguſtino pro generibus ſingularum, non pro ſingulis generum, ſi loquamur de largitione gratiarum, & præfertim de dono finalis perfeverantiæ, quod Semipelagiani omnibus aſſerebant eſſe commune. At hæc largitio non ſpectat ad univerſalem Redemptionem, ſed ad illius, ut inquit ad 1. Ob. Vincen-tianam beatus Proſper, *propriètatem*. Similis eſt ad id, quod ſequitur, reſponſio: nam voluntas antecedens eſt in Deo metaphorice, ſi comparetur ad actualem

15.
Obſectio
quinta tollitur.

con-

consecutionem salutis, & Redemptionis proprietatem: sincera est autem & vera, & etiam effectum suum consecuta ut refertur ad unam causam humani generis à Domino in veritate susceptam, ad effusionem Sanguinis, ad institutionem Ecclesiæ, ad virtutem pretii, ad preparationem remedii, ad vocationem Gentium, & ad efficaciam Sacramentorum. Proximum eandem habet solutionem: siquidem conferre gratiam, aliaque Passionis Christi beneficia non spectat ad rationem universalem Redemptionis, quæ sita est in valore pretii, & institutione remedii. ideoque nec ad voluntatem Dei antecedentem: sed spectat ad applicationem, per quam qui Christo uniuntur poculo immortalitatis sanantur, aut alia à Capite spiritualis vitæ initia, vel incrementa recipiunt; in quo locum habet consequens Dei voluntas. Ad ultimum eandem responsionem adhibeto. Christum pro omnibus mortuum quantum ad sufficientiam pre-

tii, verissimum est, & constat hoc passim affirmari à Patribus, & Theologis: necesse est autem, ut præter sufficientiam pretii ad universalem Redemptionem admittatur hujus pretii exhibitio, & institutio causæ liberationis, qua possint peccata omnia remitti, & à qua sunt penitus alieni quicumque Christo non uniuntur, nec possunt uniri; quales sunt demones & damnati: ut supra diximus cum D. Thoma 3. p. q. 8. art. 3. Si enim ad redemptionem sufficeret sola pretii sufficientia, proculdubio etiam damnati & demones forent redempti. Eapropter non est eadem causa reproborum viatorum, & diaboli, ut temere, impie, & inscite scripsit Jansenius lib. 3. de Grat. Christi cap. 21. Illius ergo propositiones, absque præsidio Scholæ Molinistarum, imò & absque subsidio earum reliquarum opinionum, quæ licet probabiles, non sunt tamen ab omnibus communiter receptæ, ita à me refelluntur & profligantur.

CAPUT V.

Demonstratur Romani Pontificis circa Facta Dogmatica definitionem esse firmissimam.

SUMMARIUM.

1. Status quæstionis exponitur.
2. Quid per facta intelligatur.
3. Quid dicendum de factis personalibus.
4. Conclusio Probatur ex Scriptura.
5. Et 6. Confirmatur ex eadem.
7. An à sententia S. Pontificis possit appellari ad Concilia.
8. An id locum habeat in causa Jansenii.
9. Usque ad 18 Probatur Conclusio diversimodè.

I.
Status quæstionis exponitur.

EVERTENDA nunc est postrema Jansenistarum, circa Romani Pontificis in definiendis Factis Dogmaticis infallibilitatem, machinatio. Pontificem ipsum, eique tanquam supremo Pastori & Capiti conjunctam Ecclesiam proferre certissimum circa dogmata aut credenda aut rejicienda iudicium, negare verbotenus non audent. Est autem Dogma, ut hoc loco accipitur, doctrina vera, vel falsa, fideique Catholicæ conformis sive repugnans, V. G. Est in Deo cum unitate substantiæ Trinitas Personarum, Verbum Patri consubstantiale est, & consimilia, quæ credere ac profiteri tenemur: sive, In Deo est una duntaxat persona, Filius est creatura, & alia hæreticorum asserta, à Catholicis singulis eliminanda & damnanda. Quæstiones autem circa istiusmodi dogmata appellari solent quæstiones juris: atque in his finiendis errare aut Pontificem aut Ecclesiam, nemo unus, nisi Ecclesiæ refractarius, affirmat.

Vertatur itaque controversia circa solas quæstiones Facti. Quæstiones hujusmodi sunt, quæ non doctrinam in se, sed ut prolata ab homine, vel scriptis expressam, attingunt. V. G. an Sabellius negaverit in Deo plures esse personas, an in Scriptis Arii Verbi consubstantialitas impugnetur. Facta istiusmodi alia personalia dicuntur, alia dogmatica. Prioris generis sunt, quæ personam solummodo spectant, nulla facta dogmatis complexione; ut si quærat, num Sabellius revera blasphemiam illam protulerit, an Arius ipse scripta ediderit adversus Verbi divinitatem. Facta dogmatica appellantur, quæ simul cum dogmate sunt conjuncta: Sit in exemplo, Verbum non est Patri Omouïon in sensu verborum Sabelli, Filius non est Patri substantia similis juxta sensum Ariannorum, aut Semiarianorum. Itaque in Causa Janseniana possent tres excutari quæstiones. Una, an quinque Propositiones hæresim contineant, & merito damna-

2.
Quid per facta intelligatur.